Opłatę pocztową uiszczono ryczałtem.

ŻYCIE GOSPODARCZE

Dwutygodnik poświęcony sprawom gospodarczym Polski Zachodniej

Organ Związku Fabrykantów Tow. zap. w Poznaniu.

Redakcja i Administracja: Rzeczypospolitej 1, II — telefon 25-95.
Redaktor przyjmuje w dni powszednie od godz. 11 — 1; Administracja od 9 — 3.

Poznań, dnia 15 września 1935

Prenumerata wynosi: w kraju z przesyłką rocznie 20,— zł, półrocznie 10,— zł, kwartalnie 6.50 zł.
Numer pojedyńczy 1,— zł.

NR. 18 | Wydawca: Związek Fabrykantów Tow. zap. w Poznaniu | ROK 14

Obrona Przemysłu Polskiego.

W dniach od 6 do 11 września br. bawił w Poznaniu „Pociąg-Wystawa“, zorganizowany przez Centralne Towarzystwo Popierania Wytwórczości Krajowej. Trudno oprzeć się chęci rozpatrzenia tego faktu na szerszem tle.

Nie od dziś głosi się na ziemiach polskich hasła patrjotyzmu gospodarczego. Gdy wrócimy pamięcią do pierwszych lat istnienia Związku Fabrykantów, to zauważymy, że walka o prawa i zbyt dla polskiego przemysłu była naczelnym motywem jego akcji. Zorganizowano pokazy polskiej produkcji (wystawa w Pleszewie, Bazar wyrobów swojskich w Poznaniu), wydawano propagandowe broszury (kalendarz przemysłowy), dawano ogłoszenia w pismach, a solidarni przemysłowcy, zrzeszeni w Związku Fabrykantów, ustanawiali kary dla tych z pośród siebie, którzy bez konieczności nawiążą kontakt z przemysłem niemieckim.

Z chwilą powstania państwa warunki i w pewnym stopniu formy pracy się zmieniły, nie ustała jednak sama potrzeba kontynuowania tej działalności. W społeczeństwie bowiem tkwiło silnie a pokutuje jeszcze i dziś przekonanie, że przemysł polski znajduje się w powijakach, że skazani jesteśmy w wielu gałęziach na przywóz, a dobre wyroby wogóle tylko zagranicą nabyć można. Te poglądy trzeba było jak najszybciej usunąć, gdyż zagrażały one poderwaniem całego bytu gospodarczego państwa. Pracy z tem było dużo, a ponieważ w innych dziedzinach praca również wzrosła, więc okazała się potrzeba stworzenia nowej organizacji, której jedynym celem byłoby szerzenie propagandy polskiego przemysłu. To też pan Prezes Samulski jako prezes Związku Fabrykantów zainicjował stworzenie w Poznaniu specjalnego Związku pod nazwą „Związek Obrony Przemysłu Polskiego“. W kilka lat później powstało także w Warszawie wspomniane wyżej Centralne Towarzystwo Popierania Wytwórczości Krajowej oraz pokrewne organizacje w Krakowie i na Śląsku. Celem propagandy musi być dotarcie do jaknajszerszych warstw społeczeństwa. Efekt ten uzyskuje się przez: wydawnictwa propagandowe o wielkim nakładzie, ulotki i plakaty, propagandę przez prasę, kino, radjo, odczyty, rewje, wystawy, korowody i inne imprezy.

Jednym z fragmentów tej akcji, fragmentem bardzo udanym, jest zestawienie przez C. Z. P. W. K. „Pociągu - Wystawy“. W 32 wagonach znajduje tu miejsce szeroki pokaz wytwórczości polskiej, głównie w dziedzinie przemysłu i rolnictwa. Pociąg ma wyraźny charakter dydaktyczny: przy pomocy nielicznych wzorów stworzyć u widza jaknajlepsze wyobrażenie o całości. Pod tym kątem widzenia były zestawiane eksponaty, dzięki czemu mimo szczupłości miejsca, pociąg sprawia miłe wrażenie pewnej zamkniętej całości. Dla imprezy obliczonej na liczne rzesze zwiedzających, rekrutujące się ze wszelkich warstw społecznych, rzeczą dużej wagi musiało być techniczne rozwiązanie miejsca i układu eksponatów. Tu osiągnięto naprawdę duży sukces. Dobrze pomyślane przerobienie wagonów stworzyło odpowiednie do tego warunki. Szczegóły dekoracyjne, głównie nowoczesne, ujmują swą prostotą i przejrzystością. Niejeden dekorator mógłby się tu wiele nauczyć. „Pociąg - Wystawa“ winien w swej podróży dokoła Polski cieszyć się dużem powodzeniem.

Przy tej sposobności przypominamy, że Związek Obrony Przemysłu Polskiego organizuje w Poznaniu nową wystawę czysto specjalną pod hasłem: „Wszystko dla Pani“. Wystawa ta odbędzie się w czasie od 22-go września do 6-go października na terenie Targów Poznańskich.

Jak nam wiadomo zainteresowanie przemysłu w tej organizującej się wystawie wyrobów krajowych przeznaczonych specjalnie „dla Pani“ jest bardzo wielkie. Związek Obrony Przemysłu Polskiego, który zorkanizował dotąd już wiele imprez z wielkiem powodzeniem, może niewątpliwie i tym razem liczyć na poważną frekwencję przy zwiedzaniu wystawy.

Skarbowość.

Umarzanie oraz rozkładanie na raty daniny majątkowej i podatku majątkowego.

Na zasadzie postanowień ustępu 2 art. 1 oraz art. 5 ustawy z dnia 10. III. 1932 r. o spłacie zaległości podatkowych (Dz. U. R. P. Nr. 50/1935, poz. 336) Ministerstwo Skarbu okólnikiem z dnia 26. VIII. 1935 r. L. D. V. 26218/I/35, upoważniło Izby Skarbowe i Urząd Wojewódzki Śląski (Wydział Skarbowy) do:

1. zezwalania na ratalną spłatę i odraczania spłaty zaległości w nadzwyczajnej daninie majątkowej bez względu na wysokość zaległości — na okres, nieprzekraczający 6 miesięcy;
2. umarzania zaległości w nadzwyczajnej daninie majątkowej w wypadkach stwierdzonej nieściągalności od kwoty zł 1.000 dla poszczególnych płatników w ciągu roku budżetowego;
3. zezwalania na ratalną spłatę zaległości w podatku majątkowym do kwoty zł 50 tys. bez ograniczenia czasu, do kwoty zaś zł 200 tys. na okres czasu, nieprzekraczający 2 lat;
4. odraczania spłaty zaległości w podatku majątkowym na okres, nieprzekraczający 6 miesięcy;
5. umarzania zaległości w podatku majątkowym w wypadkach stwierdzonej nieściągalności do kwoty zł 10 tys. dla poszczególnych płatników w ciągu roku budżetowego.

Nieściągalność podatku majątkowego i nadzwyczajnej daniny majątkowej zachodzi w wypadkach: a) jeżeli przeprowadzona egzekucja pozostała bez skutku, ponieważ płatnik nie posiada żadnego majątku, ani też przychodów, z których możnaby pokryć zaległość, b) jeżeli wdrożona egzekucja została zaniechana, ponieważ z egzekucji nie uzyska się sumy, wyższej od kosztów egzekucyjnych.

Natomiast urzędy skarbowe upoważniono do:

1) zezwalania na ratalną spłatę i odraczania spłaty zaległości w nadzwyczajnej daninie majątkowej bez względu na wysokość zaległości — na okres, nieprzekraczający 2 miesięcy;

2) zezwalania na ratalną spłatę zaległości w podatku majątkowym do kwoty zł 50 tys. na okres nieprzekraczający 6 miesięcy, i do kwoty zł 20 tys. na okres, nieprzekraczający 18 miesięcy;

3) odraczania spłaty zaległości w podatku majątkowym do kwoty zł 50 tys. na okres, nieprzekraczający 2 miesięcy.

Jednolity tekst ustawy o opłatach stemplowych.

W Dzienniku Ustaw Nr. 64 z dnia 27 sierpnia br. Minister Skarbu ogłosił jednolity tekst ustawy o opłatach stemplowych.

Jak wiadomo ustawa stemplowa była wielokrotnie uzupełniana i nowelizowana wskutek czego powstał chaos. Obecne obwieszczenie komasuje z górą 20 różnych zmian i rozporządzeń. Ukazanie się tego obwieszczenia należy powitać z zadowoleniem, gdyż przyczyni się niewątpliwie do znacznie łatwiejszej orjentacji w przepisach o opłatach stemplowych.

Upomnienia o należności — a opłaty stemplowe.

Władze skarbowe w ostatnich czasach żądają uiszczenia opłaty w wysokości 20 groszy od pism, w których kupiec żąda od swego odbiorcy zapłacenia należności za towary, ponieważ termin płatności już minął Władze skarbowe, opierając się w tych wypadkach na art. 119 ustawy o opłatach stemplowych, który przewiduje obowiązek uiszczenia opłaty od wyciągów z rachunku bieżącego, stwierdzające debetowe, względnie kredytowe saldo.

Powyższe stanowisko władz skarbowych nie znajduje oparcia ani w przepisach ustawy, ani też w wyjaśnieniach przepisów ustawy o opłatach stemplowych, wydanych przez Ministerstwo Skarbu. Jeśli chodzi o stronę prawną zagadnienia, to wyjaśnić należy, że opłata przewidziana w art. 119 ustawy o opłatach stemplowych, jest opłatą ustaloną od dokumentu, stwierdzającego istnienie rachunku bieżącego. Rachunek bieżący zaś zaistnieć może tylko na podstawie umowy, a nigdy na podstawie samego faktu. Z tego zaś wynika, że wtedy tylko będzie się należała opłata w oparciu o art. 119 ustawy o opłatach stemplowych, jeśli udowodnione zostanie istnienie umowy rachunku bieżącego. Wezwanie do uregulowania zaległej należności bynajmniej nie świadczy o istnieniu między wzywającym a wzywanym umowy rachunku bieżącego. Wezwanie takie uważać należy tylko jako oświadczenie z jednej strony, że należy się jej od drugiej strony pewna suma pieniędzy. Istotą zaś rachunku bieżącego jest wzajemne przeciwstawianie sobie przez obydwie strony swoich należności.

Na temże samem stanowisku stanęło Ministerstwo Skarbu, które interpretując postanowienia ustawy o opłatach stemplowych, jeszcze w okólniku z roku 1927 wyjaśniło, że pismo, które przemysłowiec lub kupiec wystosowuje do innego przemysłowca lub kupca i w którem wymienia swą należność, znajdującą się na rachunku bieżącym, oraz wzywa odbiorcę do uiszczenia tej należności, gdyż termin płatności upłynął, nie podlega opłacie stemplowej.

Takież samo stanowisko zajmuje znany komentator ustawy o opłatach stemplowych p. Achilles Rozenkranc w swojem obszernem wydawnictwie o ustawie o opłatach stemplowych.

W sprawie reformy świadectw przemysłowych.

Prace nad reformą świadectw przemysłowych podjęte przez samorząd gospodarczy, w szczególności zaś przez Związek Izb Przemysłowo - Handlowych R. P. z natury rzeczy w okresie letnim uległy niejakiemu zahamowaniu.

Aczkolwiek można się spodziewać, że z końcem okresu urlopowego najprawdopodobniej nastąpi pewne ożywienie na tym odcinku, to jednak nawet w wypadku ukończenia prac przez samorząd gospodarczy, sprawa ta nie będzie mogła być zrealizowaną conajmniej w okresie kilkumiesięcznym ze względu na to, że ewentualna nowelizacja ustawy o podatku przemysłowym mogłaby się znaleźć na porządku obrad nowych ciał parlamentarnych dopiero po załatwieniu przez nie całego szeregu innych o wiele ważniejszych spraw, wysuwających się na czoło.

Należy raczej się spodziewać, że cała ta sprawa jeszcze na długo się przeciągnie. Aktualną natomiast staje się sprawa wydania przez Ministerstwo okólnika o ulgach w nabywaniu świadectw przemysłowych na następny rok podatkowy — jak to było praktykowane wciągu ostatnich lat.

W sprawie ulg przy nabywaniu świadectw przemysłowych na rok 1835.

Według wyjaśnień Ministerstwa Skarbu, w roku bieżącym można dla kat. V przemysłowej obliczać przeciętną liczbę zatrudnionych robotników w ramach ulg, przyznanych okólnikiem Ministerstwa Skarbu z początkiem rb. t. zn. w granicach 75 robotników, a nie według ilości, przewidzianej w załączniku do art. 23 ustawy o państwowym podatku przemysłowym (dla kat. V. przemysłowej 50 robotników).

W sprawie bonifikat i rabatów udzielanych odbiorcom w nowym roku kalendarzowym za rok ubiegły.

Poniżej podajemy treść wyroku Najwyższego Trybunału Administracyjnego z dnia 23 marca 1933 r. L. rej. 9839/30 w sprawie uwzględnienia bonifikat i rabatów udzielanych odbiorcom w nowym roku kalendarzowym za rok ubiegły:

„Jeśli przedsiębiorstwo przyznaje odbiorcom określone procentowe zniżki (rabaty) od podstawowej ceny w zależności od ilości pobranego towaru, to obrót podatkowy stanowi jedynie przychód brutto za strąceniem rabatów, przyczem bez znaczenia jest okoliczność, że wysokość tego przychodu może być ustalona dopiero po upływie okresu podatkowego i że rabaty są przyznawane nie przez przedsiębiorstwo bezpośrednio, lecz przez jego biuro sprzedaży, oraz na jakich zasadach jest oparte ich obliczanie.

W myśl art. 5 p. 7 ustawy z 15 lipca 1925 r. o podatku przemysłowym poz. 550 Dz. Ust. za obrót, podlegający opodatkowaniu w przedsiębiorstwach przemysłowych, wydobywających lub przetwarzających surowce, albo produkujących wyroby z wydobytych lub zakupionych na własny rachunek materjałów, uważa się sumę przychodu brutto za surowce, półfabrykaty i gotowe wyroby, tak sprzedane za gotówkę jak i wymienione lub sprzedane na kredyt.

Z treści tego przepisu wynika zatem, że za przychód brutto powinno się uważać ekwiwalent, przypadający sprzedającemu z tytułu dokonanej tranzakcji, przyczem w wypadku, kiedy strony, zawierające umowę kupna — sprzedaży, umówiły się o cenę niższą od zwy-

czajnej, ogólnie sprzedającego stosowanej, zasadniczej, czy też podstawowej, wspomnianym ekwiwalentem, a tem samem obrotem podatkowym, będzie tylko ta niższa cena. To opuszczenie z ceny jest bowiem niczem innem, jak tylko bonifikatą, przez którą normalna cena się zmniejsza. Nieistotnem jest przytem, czy w księgach handlowych figuruje wpływ za towar w pierwotnej wysokości, a bonifikata jest przeprowadzona po stronie debetowej. Obojętne jest również, czy bonifikaty zostały udzielone przez spółkę wprost, czy za pośrednictwem biura sprzedaży i na jakich zasadach było oparte obliczenie bonifikat, przez to bowiem nie zmieni się charakter bonifikacji; ważne jest natomiast, czy te bonifikaty nastąpiły rzeczywiście i jaka suma w rezultacie wpłynęła do przedsiębiorstwa za sprzedany towar po potrąceniu bonifikat, suma ta bowiem jest tą sumą sprzedażną, która stanowi obrót.

W tym względzie zresztą N. T. A. m. in. w wyroku z dnia 26 września 1930 r. L. rej. 3986/28 w sprawie Towarzystwa Elektryczności w Warszawie orzekł i uzasadnił, że w wypadku, gdy przedsiębiorca z umowy przyznaje odbiorcom określone procentowe zniżki (rabaty) od podstawowej ceny w zależności od ilości pobranego towaru, to obrotem podatkowym jest jedynie przychód brutto po potrąceniu rabatów bez względu na to, że wysokość tego przychodu nie może być ustalona inaczej, jak po upływie okresu obliczeniowego. Na motywy tego wyroku N. T. A. powołuje się w niniejszej sprawie w myśl § 57 swego regulaminu poz. 968/32 Dz. Ust.

Jeśli przeto władza pozwana nie potrąciła sumy 76.000 z podstaw wymiaru jedynie na tej podstawie, że sumy tej nie uznała za bonifikatę, ponieważ została udzielona przez biuro sprzedaży, a nie przez spółkę i że wysokość bonifikacji była uzależniona nie od ilości sprzedanych przez spółkę towarów, lecz od innych czynników, to takie niewyłączenie sprzeciwia się art. 5 p. 7 i ustęp końcowy powołanej ustawy, wobec czego N. T. A. zaskarżone orzeczenie uchylił.“

W sprawie kompensowania wierzytelności wobec Sk. Państwa.

Do biura Związku zgłaszano swego czasu, że napotyka się na trudności i zwłokę, gdy podatnik, który posiada wobec Skarbu Państwa wierzytelność bezsporną i już płatną — przeważnie z dostawy towaru dla jakiegoś urzędu państwowego — pretensję taką przekazać zamierza Kasie Skarbowej na podatki. Przelew taki jest według art. 103 ordynacji podatkowej dopuszczalny i nie powinien napotykać na trudności.

Prosimy P. T. Członków o zakomunikowanie nam w przeciągu 10 dni, czy w ostatnich miesiącach napotykali na tego rodzaju trudności. W danym razie prosimy o podanie nam dokładnych danych, abyśmy u miarodajnych czynników wnieść mogli interwencję.

Sprawy socjalne.

Służba wojskowa pracowników przedsiębiorstwa.

Powołanie na ćwiczenia wojskowe.

1) Zarówno robotnikowi jak i pracownikowi umysłowemu powołanemu na ćwiczenia wojskowe nie może być wypowiedziana umowa o pracę od momentu powołania na ćwiczenia (doręczenie powołania) do ukończenia ćwiczeń. Jako chwilę ukończenia należy rozumieć ostatni dzień ćwiczeń; dla pracowników odbywających ćwiczenia poza miejscem pracy należy doliczyć odpowiedni czas na dojazd. Wypowiedzenie umowy o pracę dokonane w tym okresie jest nieważne. Omówione ograniczenie odnosi się tylko do umów o pracę na czas nieograniczony. Jeśli umowa jest zawarta na czas określony, na czas wykonania jakiejś pracy itd., kończy się w czasie powołania na ćwiczenia wojskowe lub w okresie odbywania ćwiczeń — nie ma żadnej przeszkody w rozwiązaniu takiej umowy.

Ważne jest również wypowiedzenie dokonane przed otrzymaniem przez pracownika powołania na ćwiczenia choćby moment rozwiązania umowy wypadł w okresie powołania lub w czasie odbywania ćwiczeń wojskowych.

2) Zgodnie z art. 19 rozporządzenia o umowie o pracę pracowników umysłowych pracownik zachowuje prawo do wynagrodzenia w czasie odbywania ćwiczeń. Prawo to przysługuje mu w ciągu 3-ch miesięcy. Pracodawca może natomiast potrącać z wynagrodzenia te kwoty, jakie pracownik otrzymał ze Skarbu Państwa w czasie ćwiczeń. Robotnikowi w czasie ćwiczeń nie przysługuje prawo do wynagrodzenia.

Powołanie do czynnej służby wojskowej.

1) W czasie między powołaniem pracownika lub robotnika do służby czynnej a ukończeniem tej służby umowa nie może być wypowiedziana, ani rozwiązana, **o ile stosunek służbowy (umowa o pracę) w chwili powołania trwał nieprzerwanie conajmniej 6 miesięcy.** (art. 66 ustawy o powszechnym obowiązku służby wojskowej z dnia 23 maja 1924 r. w brzmieniu ustawy z dnia 17 marca 1933 r. Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 299).

Po powrocie ze służby wojskowej pracownik winien być przyjęty do pracy. Jeśli pracownik wraca do pracy nie bezpośrednio po odbyciu służby wojskowej lecz po przerwie (nieuzasadnionej np. chorobą) przerwa ta może być uważana jako ważna przyczyna upoważniająca pracodawcę do natychmiastowego rozwiązania umowy o pracę.

Z pracownikami, którzy nie pracują bez przerwy 6 miesięcy: a) umowa o pracę może być wypowiedzianą między chwilą powołania, a rozpoczęciem przez pracownika służby wojskowej, b) wcielenie pracownika (robotnika) do służby czynnej automatycznie rozwiązuje umowę o pracę. Działa w tych wypadkach art. 25 p. 5 rozporządzenia o umowie o pracę pracowników umysłowych i art. 10 p. c. rozporządzenia o umowie o pracę robotników.

2) W czasie odbywania służby czynnej zarówno robotnikom jak i pracownikom umysłowym nie przysługuje prawo do wynagrodzenia.

3) Nieczynność w zakładzie pracy z powodu powołania pracownika na ćwiczenia lub do służby czynnej nie może być uważaną za przerwę w umowie o pracę, pozbawiającą lub ograniczającą prawa do korzystania z urlopu. Jeśli więc pracownik (robotnik) np. po półrocznej pracy został powołany do wojska, to po powrocie, po przepracowaniu drugiego półrocza uzyskuje prawo do miesięcznego (robotnik do 8-dniowego) urlopu.

4) We wszystkich wypadkach, gdzie potrzebne jest stwierdzenie czasu służby wojskowej pracownik winien wylegitymować się bądź specjalnem zaświadczeniem władz wojskowych, bądź odpowiedniemi adnotacjami w książeczce wojskowej.

Przed wprowadzeniem Sądów Pracy.

W Poznaniu, Toruniu i Katowicach powołane zostały komisje przygotowawcze do przekształcenia Sądów Przemysłowych i Kupieckich na Sądy Pracy. W skład każdej komisji wchodzą: sędzia jako przewodniczący, urzędnik wyznaczony przez wojewodę, inspektor pracy oraz przedstawiciel władzy skarbowej. Ponadto przy rozważaniu reorganizacji poszczególnych sądów przemysłowych i kupieckich w skład komisji wchodzą każdorazowo przewodniczący tych sądów oraz przedstawiciel związku samorządu terytorjalnego pokrywającego koszty utrzymania danego sądu. Prace komisyj mają być ukończone w październiku.

Rozszerzony program robót Funduszy Pracy.

Fundusz Pracy przyznał na rok 1934/35 (wraz z pozostałościami z r. 1933/34) 89 miljonów zł kredytów na roboty publiczne. W 1935/36 suma kredytów na ten cel wynosi zł 68 milj. Ze zł 68 milj. przeznaczonych na roboty publiczne — zł 6 miljonów przypadnie specjalnie na zatrudnienie młodzieży.

W roku bieżącym wzrosły bardzo poważnie kredyty, przeznaczone na komunikację (w szczególności na drogi bite oraz wodne) i meljoracje, skurczyły się natomiast sumy, przeznaczone na urządzenia miejskie, międzymiastowe, jakoteż kredyty na wykończenie budowli publicznych, które w roku poprzednim odegrały poważną rolę, pozwalając oddać do użytku znaczną liczbę objektów budowlanych, stojących poprzednio bezużytecznie.

Na komunkację preliminowano 39.692.000 zł, na meljorację 9.794.000 zł, na urządzenia międzymiastowe 365.000 zł, na studja i projekty techniczne 1.420.000 zł, na urządzenia miast 10.538.000 zł, na budowle publiczne 875.000 zł, na budownictwo mieszkaniowe 5.000.000 zł, na drobne roboty 306.000 zł.

Oprócz tego na cele zatrudnienia bezrobotnych zostało z Pożyczki Inwestycyjnej przydzielone 20.400.000 zł, które rozdzielone mają być, jak następuje: na komunikację 1.006.600 zł, na meljoracje 1.298.700 zł, na studja i projekty techniczne 35.000 zł, na urządzenie miast 17.243.500 zł, na budowle publiczne 475.200 zł, na inne roboty 341.000 zł.

Rozszerzony dzięki przydziałowi części wpływów z Pożyczki Inwestycyjnej, program robót Funduszu Pracy pozwoli utrzymać kredyty na roboty publiczne w przybliżeniu do poziomu z robu ubiegłego. Dzięki usprawnieniu metod pracy uda się zapewne jednak zatrudnić większą liczbę bezrobotnych. Rozszerzenie programu robót przez przydział wpływów z Pożyczki Inwestycyjnej zapewni programowi Funduszu Pracy niezbędną równorodność.

W sprawie projektu rozporządzenia o żłóbkach dla niemowląt w zakładach pracy.

Nawiązując do notatek zamieszczanych już kilkakrotnie w naszem „Życiu Gospodarczem“ komunikujemy, że obecnie w tej sprawie panuje naogół cisza. Jak się wydaje niebezpieczeństwo realizacji projektu rozporządzenia o żłóbkach fabrycznych, które jeszcze do niedawna wisiało nad przemysłem, zostało zażegnane na czas nieokreślony. Ministerstwo Opieki Społecznej doszło do przekonania, że argumenty, wysunięte zarówno przez samorząd gospodarczy jak i przez zainteresowane sfery przemysłowe znajdują uzasadnienie w obecnej ciężkiej sytuacji przemysłu.

Należy jednak się liczyć z pewnym naciskiem Ministerstwa na przemysł w kierunku zwiększenia dotychczasowej opieki nad niemowlętami matek pracujących w zakładach fabrycznych.

Handel zagraniczny.

Warunki udzielania pozwoleń na przywóz.

W Monitorze Polskim Nr. 191 z dn. 22. 8. 35 r. ukazało się rozporządzenie w sprawie zmiany warunków udzielania pozwoleń przywozu na towary importowane z **krajów pozaeuropejskich,** a objęte zakazami przywozu, mianowicie: świadectwa pochodzenia na towary, mogą być wystawiane przez urzędy celne, Izby Przemysłowo - Handlowe lub inne instytucje gospodarcze zarówno krajów pochodzenia jak i **krajów tranzytowych,** winny one być jednak wizowane przez właściwy konsulat polski. Towary sprowadzane za bezpośrednim listem przewozowym (bez przeładunku) mogą otrzymywać świadectwa pochodzenia w Izbie Przemysłowo - Handlowej, mającej swą siedzibę w porcie polskiego obszaru celnego. Wysokość opłaty manipulacyjnej jest ustalona zasadniczo na 1% wartości krajowej towaru; jedynie tylko instytucje o charakterze dobroczynnym opłacają 1/10 opłaty zasadniczej.

Przepisy dotyczące importu z krajów europejskich pozostają bez zmiany.

Przymus znakowania krajem pochodzenia przy wwozie do Anglii ubiorów damskich i dziewczęcych.

Donosimy, że począwszy od dnia 15 października rb. obowiązywać będzie przymus znakowania krajem pochodzenia przy wwozie do Anglji ubiorów damskich i dziewczęcych.

W sprawie rokowań o traktat handlowy z Niemcami

Rozmowy z Niemcami w sprawie uregulowania obrotów z tem państwem są naogół bardzo żmudne i posuwają się w tempie bardzo powolnem. Przewiduje się, że rokowania te jeszcze na długo się przeciągną, a w każdym razie nie zostaną zakończone przed październikiem rb.

Jak się dowiadujemy stoi na przeszkodzie zakończeniu rokowań tych chęć strony niemieckiej włączenia do rokowań handlowych sprawy spłaty należności przypadających za tranzyt niemiecki przez Pomorze.

Ponadto nie została jeszcze uzgodniona ostatecznie kwestja przydziału dewiz na import Polski do Niemiec. Jak słychać, pragnęłaby strona niemiecka regulować należności za przywóz z Polski dewizami w ramach przyznawanych na ten cel kontyngentów, ale jedynie w równej wysokości sum, przekazywanych gotówkowo przez importerów polskich do Niemiec. Obrót kredydowy miałby być — według życzeń niemieckich — z tego wyłączony.

W sprawie układu handlowego z Włochami

Według doniesień prasy, układ z Włochami ma być wkrótce podpisany. Jak się jednak dowiadujemy, delegacja polska walczy z Włochami jeszcze o szereg pozycyj, co do których nie osiągnięto ostatecznego porozumienia. Tem się tłumaczy, że narazie tranzakcje z Włochami są wstrzymane, a **Polskie Towarzystwo Handlu Kompensacyjnego nie radzi angażować się w eksporcie do Włoch przed zawarciem układu.**

Komunikaty.

Plenarne zebranie Izby Przemysłowo-Handlowej w Poznaniu.

Izba Przemysłowo - Handlowa podaje do wiadomości, że pod przewodnicwtem wiceprezesa Dra Michała Skornego odbyło się w dniu 27 sierpnia br. Plenarne Zebranie Izby.

Przed przystąpieniem do porządku obrad, nastąpiło wręczenie dyplomów uznania p. St. Chocieszyńskiemu z Poznania oraz p. Franciszkowi Przymuszale z Leszna, przyznanych im przez Izbę z okazji 25-lecia istnienia przedsiębiorstwa.

5-cio godzinne obrady Izby poświęcone były sprawom finansowym, związanym z konwersją zadłużenia Izby z krótkoterminowego na długoterminowe oraz utworzeniu przez Izbę Fundacji Wyższej Szkoły Handlowej w Poznaniu.

W wolnych głosach poruszono brak dostatecznej reprezentacji przedstawicieli życia gospodarczego wśród kandydatów na posłów, wybranych przez zgromadzenia okręgowe.

Utrudnianie zbytu towarów polskich w Gdańsku.

W ostatnich dniach władze gdańskie przesłały tamtejszym kupcom wykaz artykułów na zakup zagranicą a także w Polsce, na które nie będą udzielane pozwolenia. Na liście tej umieszczone są również artykuły sprzedawane z okręgu Izby do Gdańska.

W związku z powyższem wzywa Izba Przemysłowo - Handlowa w Poznaniu wszystkie firmy zainteresowane w zbyciu swych towarów w Gdańsku o odwrotne komunikowanie Izbie wszelkich utrudnień ze strony władz gdańskich i również o podanie, o ile zmniejszył się zbyt ich wyrobów w Gdańsku od czasu dewaluacji guldena.

Wycieczka z Poznania na Targi Wołyńskie.

(Kom. Izby P.-H. Nr. 81.)

Stosunki handlowe Wielkopolski z Kresami Wschodniemi są słabo rozwinięte. To też celem poznania obszernego rynku wschodnio-polskiego, Izba przemysłowo - handlowa w Poznaniu, współpracując z Polskiem Biurem Podróży „Orbis", urządzą 3-dniową wycieczkę kupców i przemysłowców wielkopolskich z Poznania do Równego.

Wycieczka wyruszy z Poznania w sobotę, dn. 21-go bm. o godzinie 15,20; wyjazd z Równego nastąpi w poniedziałek, dnia 23-go bm. o godzinie 22,38 (w Poznaniu we wtorek o godzinie 13,49). Wycieczka zwiedzi Targi Wołyńskie oraz uda się autobusem do Krzemieńca, gdzie zwiedzi Liceum Krzemienieckie, Górę Bony, okolice Poczajowa i Kulikowa.

Koszt przejazdu kolejowego w obie strony w II-ej klasie 46,60 zł, w III-ej klasie — 31,90 zł, przyczem na przestrzeni Poznań-Kowel: pociąg pospieszny.

Zgłoszenia przyjmuje Izba Przemysłowo-Handlowa w Poznaniu (Mickiewicza 31) w terminie do dnia 15-go bm.

Wycieczka dojdzie do skutku przy udziale minimum 10 osób. Koszty zwiedzania i utrzymania podane zostaną dodatkowo.

Nowe rozporządzenia.

Dziennik Ustaw Nr. 65 z dnia 29. 8. 35. przyniósł następujące rozporządzenie Rady Ministrów:

pod poz. 405 z dnia 21 sierpnia 1935 r. w sprawie zmiany opłat od pojazdów mechanicznych i od niektórych pojazdów konnych na rzecz Państwowego Funduszu Drogowego,

pod poz. 406 z dnia 21 sierpnia 1935 r. w sprawie zwolnienia tłuszczu kakaowego z pod opodatkowania.

Nowe wydawnictwa.

Dr. Bronisław Feller: Ustawa stemplowa cz. IV. Kraków 1935 r. Nakładem Wydawnictwa Ustawy Stemplowej.

Autor pracy, adwokat krakowski, oddał swem studjum przysługę naszej literaturze prawniczej. W IV-tej części zebrane są starannie i wyczerpująco ustawy i rozporządzenia, które ukazały się w drugiej połowie 1934 r. Dotyczą one m. in. spraw: wierzytelności zagraniczne, opłaty stemplowe od rachunków, porty

polskie, nowowzniesione budowle, odsetki od zaległości podatkowych i w. in.

Uzupełnieniem treści jest zbiór odpowiednich rozporządzeń ministerjalnych i okólników, a wykończonego charakteru nabiera całość dzięki zamieszczeniu najnowszej wykładni Min. Skarbu, jak również orzeczeń Najwyższego Trybunału Administracyjnego. Cały ten, dość skomplikowany i niejasny materjał starał się autor w miarę możności ułożyć przejrzyście.

Książka jest pisana wybitnie pod kątem widzenia praktyki i jako taka winna spełniać dobrze swą rolę. Posiadanie książki p. Fellera ułatwi niejedno każdemu przemysłowcowi.

Różne.

W sprawie warsztatów szkolnych.

W ostatnich czasach sprawa ta spowodowała nowe zaostrzenia i odpowiednie przeciwdziałanie czynników miarodajnych. W lipcu rb. Izby Przemysłowo - Handlowe w Łodzi i Wilnie wystąpiły z memorjałami do Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, w których wskazują na fakty, stwierdzające, że działalność warsztatów szkolnych przybiera często zupełnie niewłaściwe, a zarazem szkodliwe dla życia gospodarczego formy. Mianowicie szkoły zawodowe ogłaszają, że podejmują się poważnych robót, jak budowa kościołów, gmachów rządowych, wykonują wszelkie roboty z zakresu stolarstwa, obróbki metali itd., a nawet przyjmują udział w przetargach. Warsztaty te stwarzają niezdrową konkurencję dla firm prywatnych skutkiem nierównych warunków, w jakich pracuje warsztat szkolny i przedsiębiorstwo prywatne. Podczas, gdy to ostatnie opłaca administrację, robotnika i ponosi wszelkie podatki i świadczenia socjalne, warsztat szkolny jest naogół wolny od tych ciężarów. W tych warunkach warsztat szkolny zdolny jest produkować znacznie taniej, a przez to rujnuje przedsiębiorstwa prywatne.

Przytaczając powyższe fakty i uwagi, izby w memorjałach zwracają się do Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z prośbą o ograniczenie zakresu działalności warsztatów szkolnych do ram nakreślonych programem nauczania i wyeliminowania z nich całkowicie tych cech, które przekształcają warsztat szkolny w przedsiębiorstwo, konkurujące z przedsiębiorstwem prywatnem.

Zwiększenie możliwości zbytu tłuszczów

Wobec ograniczenia importu tłuszczów technicznych z zagranicy, wyłania się możliwość ulokowania na rynku wewnętrznym kilku względnie kilkunastu tysięcy ton tłuszczów pochodzenia krajowego. W szczególności w grę mogą wchodzić tłuszcze, wyrabiane w zakładach utylizacyjnych poszczególnych samorządów miejskich. Wobec tego Ministerstwo Rolnictwa i Reform Rolnych zwróciło uwagę samorządów miejskich, posiadających zakłady utylizacyjne na wspomnianą dziedzinę wytwórczości, przedstawiającą duże znaczenie przedewszystkiem dla krajowej produkcji mydła.

Powstanie nowej większej rafinerji smalcu.

W związku z stale wzrastającem zainteresowaniem dla polskiego smalcu na rynkach zagranicznych, istniejąca w Bydgoszczy większa topielnia smalcu została obecnie przebudowana na rafinerję tego artykułu. Nowa rafinerja może produkować dziennie 15.000 do 20.000 kilogram. smalcu.

Nowy spis abonentów telefonicznych.

Izba Przemysłowo - Handlowa w Poznaniu zawiadamia, że Dyrekcja Okręgu Poczt i Telegrafów przystępuje do opracowania nowego spisu abonentów sieci telefonicznej na rok 1936, który wyjdzie z druku w styczniu 1936 roku.

Każdy abonent, posiadający stację abon. główną, ma prawo do jednorazowego bezpłatnego umieszczenia swego adresu w spisie abonentów.

Tekst zamieszczony wspisie bezpłatnie może zawierać:

a) dla osoby prywatnej: Nr. telefonu, nazwisko, jedno imię, tytuł naukowy, zawodowy i adres;
b) dla firmy: Nr. telefonu, nazwę i adres firmy.

Abonent posiadający kilka stacyj głównych może żądać, by tekst był umieszczony bezpłatnie w spisie tyle razy, ile stacyj głównych posiada (np. pod różnemi literami alfabetu).

Posiadanie telefonu i figurowanie w spisie dowodzi, że abonent pragnie utrzymać kontakt z innemi jednostkami, czy instytucjami, stosownie do pozycji, jaką zajmuje w życiu gospodarczem, politycznem, czy nawet towarzyskiem. Kontakt ten jest tem łatwiejszy, im łatwiej i szybciej można porozumieć się telefonicznie.

Za opłatą po 5 zł za każde 40 liter dodatkowych, abonent jednej i tej samej stacji abonentowej głównej może być kilkakrotnie umieszczony w spisie (np. pod różnemi literami alfabetu), co szukającym ułatwia odnalezienie w spisie właściwego numeru, a co równocześnie leży w inteersie samego abonenta poszukiwanego.

Spis abonentów sieci telefoniczenj, rozchodzący się w kilkudziesięciu tysiącach egzemplarzach po całej Rzeczypospolitej Polskiej jest najaktualniejszą książką adresową nietylko dla abonentów telefonicznych, lecz także dla różnych gałęzi przemysłu i handlu. Jednorazowy wydatek kilku złotych za podanie bardziej szczegółowego adresu w spisie abonentów na rok 1936 umożliwia bardzo poważną reklamą.

Wszyscy abonenci otrzymują do wypełnienia kwestjonarjusze, zawierające informacje o nowym (grupowym) układzie spisu oraz zapytania, odnoszące się do szczegółów, które abonent życzy sobie zamieścić w spisie.

Kwestjonarjusze wypełnione przez abonentów i zwrócone przynależnemu urzędowi (agencji) będą stanowiły podstawowy materjał do opracowania spisu, którego treść i wartość w dużym stopniu będzie zależała od samych abonentów.

Szczegółowych informacyj udzielają w Poznaniu, Inowrocławiu, Lesznie i Ostrowie Wlkp. urzędy telefoniczno - telegraficzne, a w innych miejscowościach odnośne urzędy (agencje) pocztowo - telegraficzne.

W pierwszych dniach stycznia 1936 r. abonenci otrzymają nowy spis abonentów sieci telefonicznej okręgu poznańskiego.

Redakcja i Administracja: Rzeczypospolitej 1. — Czcionkami Drukarni Wydawniczej Fr. Krajna Sp. z o. o., Poznań, ul. Strzałowa 2a
Redaktor odpowiedzialny: Dyrektor Franciszek Łyczywek.